

Järjestökenttä tietotalouden hyötyjänä

Hanna Niemi-Hugaerts
Toiminnanjohtaja, TIEKE
@niemihugaerts

JÄRKEVÄ

JÄRKEVÄ - Järjestökenttä tietotalousosaamisen välittäjänä maaseudulla -hankkeessa selvitämme järjestöjen toimintaa digitalisaation hyödyntäjinä ja edistäjinä niin paikallisesti kuin alueellisesti. Hankkeen jälkeen tiedetään paremmin, millainen rooli järjestöillä on digin ja tietotalousosaamisen välittäjänä maaseudulla.

Tavoitteena luoda tietoa ja vuorovaikutusta sekä edistää näkökulmaan liittyvää tulevaisuusajattelua

- Valtakunnallinen
- 4/2021–6/2022
- Kolme toteuttajaa: Turun yliopiston Brahea-keskus, TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry ja Kainuun Nuotta ry
- Maa- ja metsätalousministeriö on rahoittanut hankkeen Maaseutupolitiikan neuvoston asettaman hankeryhmän esityksestä, Makeran valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin suunnatuista varoista.
- Budjetti n. 85 000 €.

Yleiskuvan muodostaminen, tiedon tuottaminen ja keskusteluun nostaminen

- Hankkeen aikana haastatellaan Manner-Suomen 18 maakunnan laajasti järjestökenttää kokoavat järjestöfoorumit, neuvottelukunnat tai vastaavat.
- Nykytilanteen lisäksi katsotaan tulevaan ja kootaan yhteen maakunnallisia ratkaisuja. Sen lisäksi maakunnista etsitään järjestöesimerkkejä, joiden toimintamalleihin tullaan syventymään tarkemmin ja joita mallinnetaan sekä kehitetään osallistavasti.
- Maakunnittain myös tunnistetaan ohjauskeinoja sekä mietitään mahdollisia ohjauskeinoja. Lähtökohtaisesti tällaisia ovat esimerkiksi järjestöstrategiat, -ohjelmat, -tiekartat ja vastaavat.
- Täydentävät haastattelut ja ”työpöytätyö”.

Kehittäminen ja mallintaminen aineiston pohjalta

- Haastattelujen satoa tullaan avaamaan ja jatkokehittämään live-tv-lähetyksissä sekä työpajoissa. Vuorovaikutteisten live-tv-lähetysten avulla tavoitellaan myös kansalaisjärjestöjä mukaan ja antamaan oman näkemyksensä keskusteluihin.
- Työpajoissa puolestaan käsitellään ja mallinnetaan järjestöesimerkkejä ja maakunnan yhteistyötahojen toimintaa, digitukiverkoston ja “järjestödigiverkoston” yhteensovittamista sekä eri verkostojen yhteistyötarpeita, osaamisen kehittämistä, resursointia ja ennakointia.
- Tavoitteena on, että hankkeen loppuvaiheessa voidaan muotoilla esitykset ohjauskeinoiksi ja politiikkasuosituksiksi, tunnistetaan tuen ja koulutuksen paikat sekä saadaan tarkennuksia seuraavaan [Järjestödig](#)-kartoitukseen.

Haastattelukysymykset 3

Järjestöt tiedon tuottajina ja hyödyntäjinä

7. Millaista tietoa (kansalais)järjestöt tuottavat ja keräävät?

- Jakavatko järjestöt tietoa muiden käyttöön?
- Missä/miten järjestöjen tuottamaa tietoa hyödynnetään jo nyt?
- Miten/millaista tietoa voitaisiin hyödyntää tulevaisuudessa?
- Mikä rooli tässä on yhteistyöverkostoilla?

8. Miten järjestöt hyödyntävät julkishallinnon ja muiden toimijoiden tuottamaa tietoa?

Ohjausryhmä

- Marianne Heikkilä, pääsihteeri, Marttaliitto, Digi arkeen -neuvottelukunnan pj.
- Antonia Husberg, maaseutuylitarkastaja, MANE
- Tatu Karppinen, kehittämispäällikkö, Vaasan kaupunki
- Markku Markkula, varapuheenjohtaja, Euroopan alueiden komitea
- Minna Piirainen, projektipäällikkö, DVV
- Marita Pikkarainen, kehitysjohtaja, Kainuun SOTE
- Petri Ruuskanen yliopistolehtori, Jyväskylän yliopisto
- Sami Tantarimäki (pj.), suunnittelija, MMM
- Anneliina Wevelsiep, pääsihteeri, Kansalaisfoorumi

Järjestöt tietotalousosaamisen hyödyntäjinä ja välittäjinä

Miksi dataa kannattaa hyödyntää?

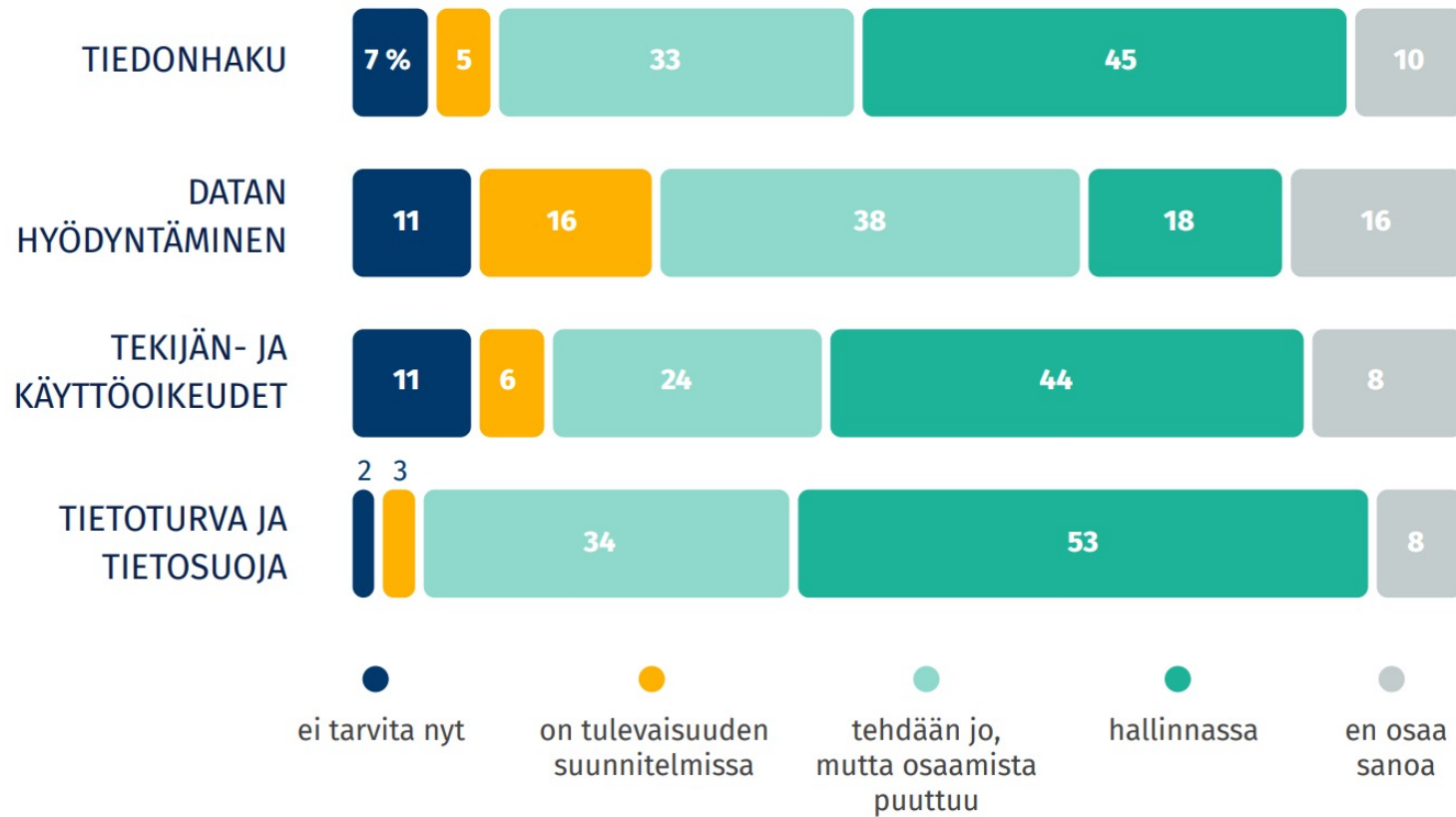
- Tarpeiden ja mahdollisuuksien tunnistaminen
- Vaikutusten seuranta
- Toiminnan tehostaminen
- Yhteisen ymmärryksen rakentaminen
- Ilmiöiden näkyväksi tekeminen
- Uudenlaiset yhteistyömallit ja -prosessit
- Uudet datapohjaiset palvelut
- ja monta muuta mahdollisuutta...

Voit hyödyntää dataa niin sisäisesti kuin ulkoisestikin, yksin tai yhteistyönä. Järjestön rooli voi olla tiedon tuottaja, hyödyntäjä, joukkoistaja, avaaja...

TIETOA JA TURVAA

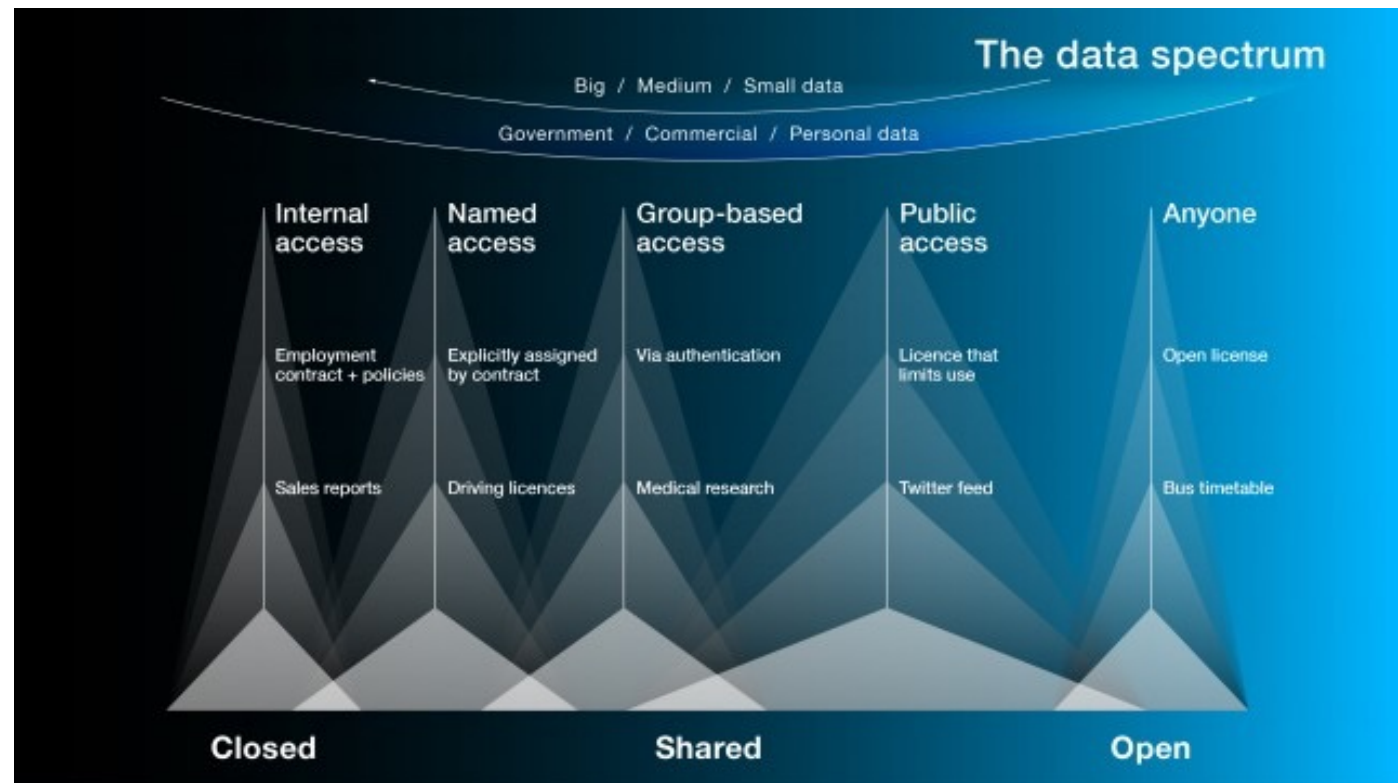
Kyselyyn vastasi 504 järjestötoimijaa. Datan hyödyntäminen oli useammilla suunnitelmissa nyt kuin 2019 .

Millaista dataa ja kuka sitä saa käyttää?

- Sisäinen data
- Sopimuspohjainen käyttö
- Yhteiskäyttö
- Julkinen tieto
- Avoin data
- Henkilötieto vai oma data?

Tilastoja, kyselyaineistoja, paikkatietoa, käyttäjätietoa, kuvia, videoita, laitteiden tuottamaa dataa...

<https://theodi.org/about-the-odi/the-data-spectrum/>

Avoin data

Julkishallinnon, organisaatioiden tai yritysten tuottamaa tai niille kertynyttä

- julkista tietoa
- avattu rakenteisessa muodossa
- vapaasti ja maksutta kaikkien hyödynnettävissä.

Julkiseen tietoon kaikilla on pääsy, eli ihmiset pääsevät **lukemaan tietoja** esimerkiksi verkkosivuilta tai kaupungin kirjaamosta.

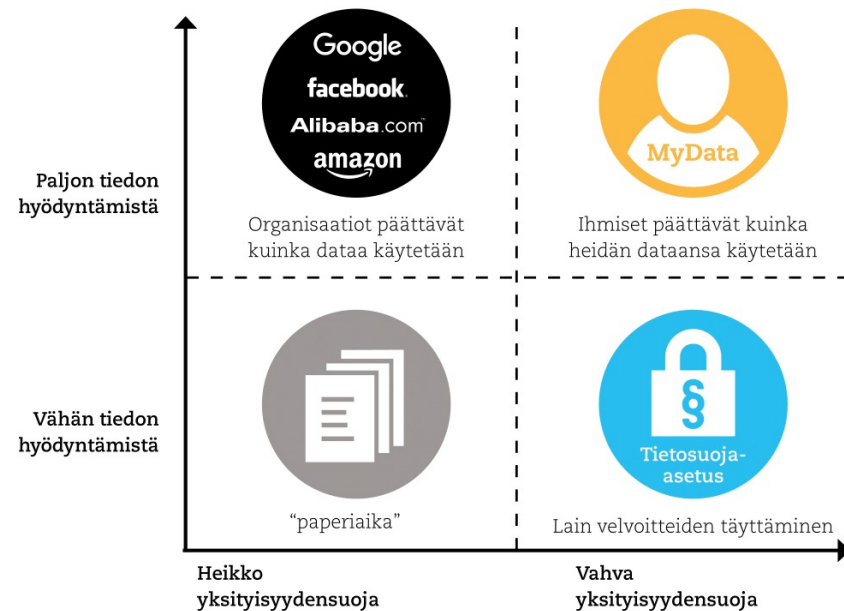
Avoin julkinen tieto eli avoin data puolestaan tarkoittaa sitä, että kansalaiset ja yritykset voivat **käyttää tietoja omiin tarkoituksiinsa** tasavertaisesti julkishallinnon kanssa.

Lähde: Hri.fi

Omadata

- MyData (myös omadata) on ihmiskeskeinen ajattelutapa henkilötiedon hyödyntämiseen.
- Lähtökohtana on, että ihmisillä olisi oikeus omaan dataansa. Voisimme itse hyödyntää, hallita ja luvittaa eteenpäin meistä kerättyä dataa kuten ostos-, liikkumis-, talous- tai terveystietoja.

Jaettu data vaatii sopimista

SITRA FI / SV / EN HAE VALIKKO

UUTISET 4 min

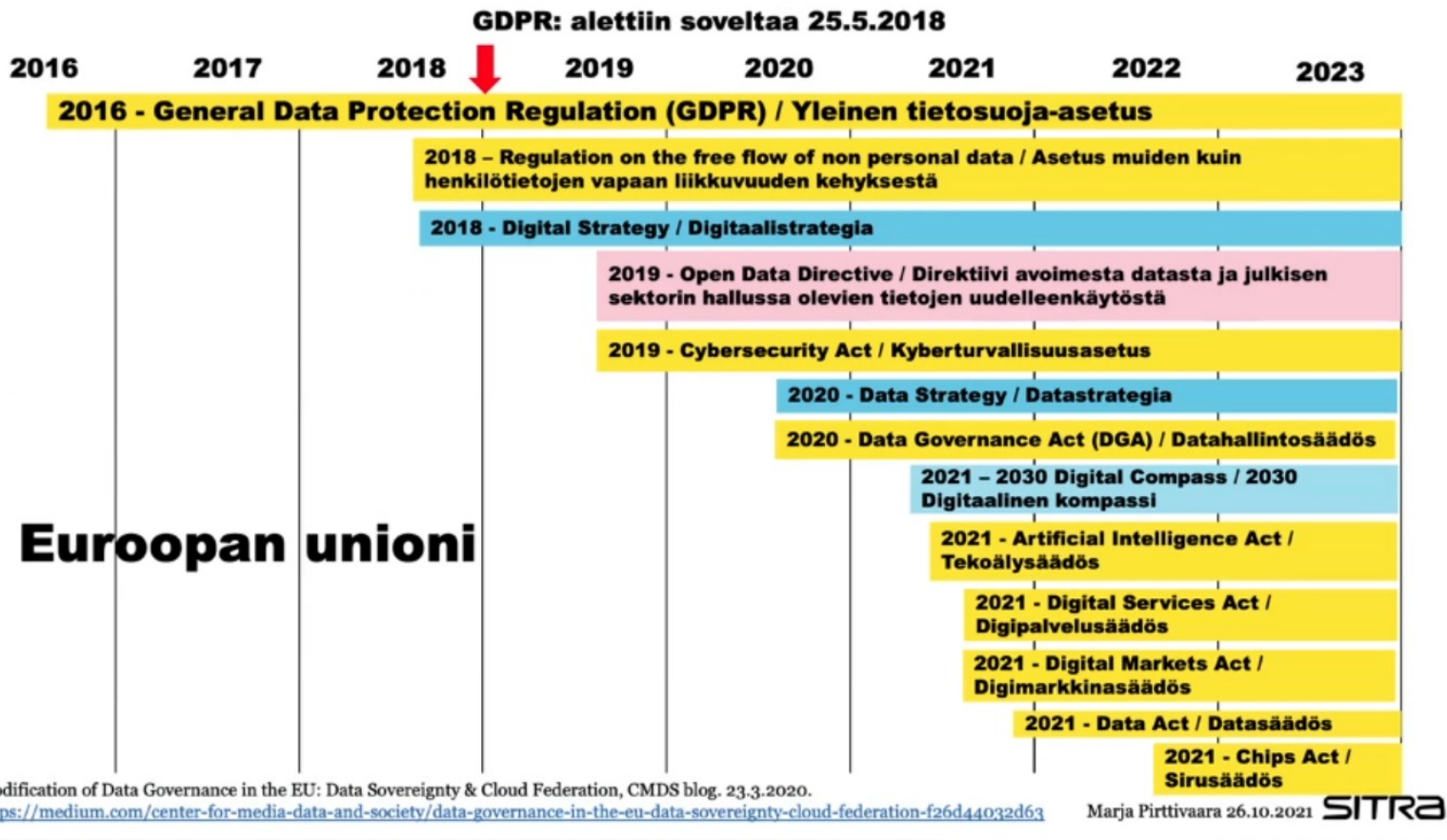
Reilun datatalouden säännöt koottiin yhteen

Sääntökirjan ensimmäinen versio tarjoaa raamit uusille dataverkostoille, joissa dataa voidaan jakaa nykyistä helpommin, läpinäkyvämmiin ja turvallisemmin. Sääntökirja tarjoaa toimijoille muun muassa dataverkoston rakentamista helpottavia työkaluja ja sopimusperusteita.

JULKAISTU
03.12.2019

Sääntelyn luomat pelisäännöt antavat selkänöjää

Valjasta data palvelemaan yhdistyksenne tarpeita!

Kerro hyvästä käytänteestä!

Kyselyllä kerätään järjestömaailmasta digiä hyödyntäviä käytäntöjä tai kokeiluja, joista voisi olla iloksi tai opiksi myös muille!

Vastaaja voi jakaa meille pidemmän kuvauksen tai vinkata pelkän linkin. Vinkkejä voi jättää myös nimettömänä.

Samalla lomakkeella voi myös ilmoittautua hankkeen tiedotuslistalle!

- <https://bit.ly/31Ea3nS>

Tulevia tapahtumia

- Live-TV **28.4.2022** 13.00–15.00 Järjestöt tiedon tuottajina ja hyödyntäjinä
- Työpaja **6.5.2022** 10–12 Data ja sen hyödyntäminen
- Työpaja **18.05.2022** klo 13–15 Digiosaamisen kehittäminen
- Live-TV **15.6.2022** klo 13–15 Osaamisen kehittäminen, digituki ja verkostot
- Live-TV **15.9.2022** to 13–15 Hankkeen tulokset

Lisätietoa

Johanna Aaltonen, Turun yliopiston
Brahea-keskus
+358 40 199 3870
johanna.aaltonen@utu.fi

Hanna Vuohelainen, TIEKE
Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry
+358 50 587 4284
hanna.vuohelainen@tieke.fi

Veli-Matti Karppinen, Kainuun Nuotta ry
+358 40 585 3645
veli-matti.karppinen@kainuunnuotta.net

- <https://tieke.fi/hankkeet/jarkeva/>
- <https://blogit.utu.fi/maalta-ja-merelta/2021/07/01/kansalaisjarjestot-digitalisaation-hyodyntajina-ja-edistajina-suomessa/>